

Novel·la Manel Vega

Generació 'Novotsky'

Digueu-li el que us vingui de gust. Definiu-la tal com us doni la gana. Generació invisible. Generació perduda. Generació ni-ni. O, potser, generació Novotsky. Tant se val. Però no us oblideu que, segurament, parleu del nostre futur. Dels joves d'avui. Freds i sensibles. Apàtics i obstinats. Deprimits i vitals. Una fornada, diguem-ne, d'aturats crònics. I l'*opera prima* de Helder Farrés (Barcelona, 1974), que es dedica a l'escriptura a jornada completa, s'apropa d'alguna manera a aquest món modern i selvàtic amb força precisió, amb un pèl de mala bava i, sobretot, amb molt de sentit de l'humor. Per a qualsevol lector, aquesta novel·la breu esdevindrà un bon bany de realitat. Per exemple, el protagonista de *Novotsky*, que viu estirat al llit i sense fer res, ens etziba d'entrada: "Tinc la síndrome de Novotsky. Un filòsof em va dir que això em passa perquè de petit, la mare, perquè em fos més divertit menjar, em treia les crostes del pa Bimbo. Els psicòlegs, però, encara investiguen el meu cas". Sens dubte, una contundent declaració d'intencions.

Més endavant, ens explica amb tots els ets i uts el ritual diari i malaltís de la mare: "Començava amb el programa de Josep Cuní a TV3, després canviava a *La matí de la 1*, continuava a Tele 5, amb *El programa de Ana Rosa*, i després, a Antena 3, acabava amb *Espejo público*". Malgrat que sobreviu en un món tancat, enmig d'una forta tensió familiar, avorrit i fastiguejat, un dia s'aixeca del llit, obre la porta i se'n va de casa seva. Acollonit, és clar. Però té un objectiu: viatjar a França per fer justícia,

per investigar la misteriosa figura del seu avi matern, en Philippe Malmaison, mort d'accident en circumstàncies estranyes. Tal com li adverteix la mare, si vol ser un home de profit, haurà d'esbrinar els enigmes de l'avi!

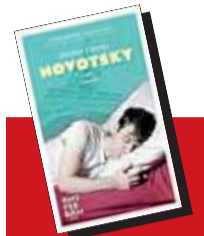
Una realitat anodina

Mentrestant, el protagonista ens confessa amb sinceritat: "La síndrome de Novotsky m'havia salvat la vida. Si no hagués existit, jo ja m'hauria mort". Tot i això, navega per un París desdibuixat per fugir de la realitat

anodina que l'envolta. Al cap i a la fi, per cercar la llibertat. Com qualsevol jove d'ara. Fràgil, obsessiu, al llarg de la novel·la ens aboca, amb poca mesura, els seus records i els seus pensaments. Sobre la mare, sobre el pare, sobre el germà... Sobre els seus fantasmes, vaja. Ple d'inseguretats i remordiments, ensopega amb diversos obstacles per resoldre el trencaclosques vital del seu avi. Encara que només en té una pista: una adreça que troba al dors de l'última carta que va rebre la mare. Tot i que, finalment, vol ser un home

lliure, el protagonista viu ancorat en el passat. O potser no.

Abstret del lector, Helder Farrés, amb un estil volgutament reiteratiu i, alhora, paradoxalment telegràfic, amb una amplitud de compàs embogida, desigual, ha creat *Novotsky*, una obra singular que, tot i que sembli una mica insòlit, probablement, amb els seus encerts i els seus errors, i amb el 30è premi de novel·la curta Just M. Casero, constitueix un dels debuts literaris més interessants d'aquests últims anys. El seguirem amb interès. *

Novotsky
Autor:
Helder Farrés
Premi: **Just M. Casero**
Editorial:
Amsterdam Barcelona, 2011
Pàgines: **141**
Preu: **15,50 euros**

Helder Farrés ha guanyat el J.M. Casero

LLUÍS SERRAT

Narrativa David Castillo

Nàufrags i dissabtes a la tarda

No és el que sembla
Autor: **Josep Igual**
Editorial:
Cossetània Valls, 2010
Pàgines: **128**
Preu: **12 euros**

La progressiva substitució dels directors literaris per empresaris o tècnics en edició ha provocat el fenomen de desnaturalització del llibre literari per uns híbrids que responen a intuïcions comercials o a simple bruixeria. No és un fet exclusiu de l'anèmic mercat català, sinó que s'estén per les editorials més prestigioses dels països que exporten. Sovint ens arriben unes traduccions que dubto que ningú se les hagi mirat amb profunditat o es publiquen uns autors que haurien de tornar a l'acadèmia o al taller d'on han sortit. Cada dia hi ha cent descobriments, però l'únic que s'aconsegueix és despistar el lector. Per aquests motius cal mirar pels laterals, sota els mobles, mantenir-se amatent a les editorials petites, d'on sovint sorgeixen autors que els

grans segells no han sabut veure o dels quals han prescindit per raons suposadament econòmiques. Un dels casos més paradigmàtics de tot això és el de Josep Igual, un jove veterà de la nostra literatura, nascut a Benicarló, resident a Sant Carles de la Ràpita i que ha desenvolupat una obra ben interessant com a prosista i poeta. Guanyador de diferents premis locals, la majoria dels seus llibres han aparegut en editorials amb una distribució complicada, per dir-ho amb un eufemisme. Cossetània trenca aquesta dinàmica i li publica *No és el que sembla*, un recull de narracions àgils i modernes sobre les relacions humanes en els temps caòtics. Escrits amb nervi, els contes recreen universos laterals des de la frase curta, la descripció precisa i diàlegs que busquen l'eficàcia.

M'agrada especialment quan explota una economia de recursos que deixa el lector traient les seves pròpies conclusions. El relat que obre el recull i li dona títol és l'exemple del cansament de les parelles, els equívocs i les situacions límits que condueixen a la soledat. En alguns moments, l'escriptor voreja el tòpic i no tots els contes tenen la mateixa contundència, però el resultat és magnífic. Igual ens explica amors en decadència, situacions quotidianes i sentiments asimètrics. Com en els casos dels americans Raymond Carver, Tobias Wolff, Richard Ford, John Cheever i Richard Yates, Josep Igual retrata amb els adjectius justos la vida de personatges a la deriva. Quan descriu com es cansa el dia, tot esdevé epifànic, d'una bellesa senzilla i serena. Val molt la pena. *

